

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
วิธีการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
การตรวจเอกสาร	6
บทที่ 2 ความเป็นมาของพระราชพิธีกรรมแข่งน้ำและลิลิตโองการแข่งน้ำ	13
ความเป็นมาของพระราชพิธีถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยา	15
ความเชื่อของไทยเกี่ยวกับการแข่งน้ำ	15
ที่มาทางในประวัติศาสตร์ของพระราชพิธีถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยา	26
ความเป็นมาของลิลิตโองการแข่งน้ำ	32
ต้นฉบับลิลิตโองการแข่งน้ำ	34
เนื้อหาของวรรณกรรมลิลิตโองการแข่งน้ำ	40
อายุของเอกสารลิลิตโองการแข่งน้ำ	49
บทที่ 3 พระราชพิธีถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยา	54
ประเภทของพระราชพิธีถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยา	54
การถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยาปกติ	55
การถือน้ำถวายสัตยานุเคราะห์แก่พระเจ้าแผ่นดินเมื่อแรกเสวยราชย์	60
การถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยาของผู้ซึ่งมาแต่เมืองปัจจามิตร	61
เข้าสู่พระบรมโอรสาธิราช	61
การถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยาประจำเดือนของทหาร	64
การถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยากรณีพิเศษ	65
องค์ประกอบสำหรับการพระราชพิธีถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยา	67
เครื่องประกอบพระราชพิธีถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยา	67
การจัดพระแท่นบูชา	95

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ขั้นตอนและกระบวนการประกอบพระราชพิธีถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยา	97
การถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยาสมัยกรุงศรีอยุธยา	97
การถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยาสมัยกรุงรัตนโกสินทร์	97
ข้อกำหนดในการถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยา: ว่าด้วยเรื่องผู้ถือน้ำ วาระ สถานที่ และการแต่งกายของผู้เข้าร่วมประกอบพระราชพิธีถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยา	109
ผู้ถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยา	110
วาระในการถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยา	114
สถานที่ถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยา	116
การแต่งกายของผู้เข้าร่วมประกอบพระราชพิธีถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยา	119
โทษจากการละเมิดการถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยา	121
โทษจากการละเมิดการถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยาในสมัยกรุงศรีอยุธยา	121
โทษจากการละเมิดการถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยาในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์	122
บทที่ 4 พัฒนาการของพระราชพิธีถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยาสมัยกรุงรัตนโกสินทร์	124
การแข่งน้ำสมัยกรุงศรีอยุธยา	125
การแข่งน้ำสมัยกรุงธนบุรี	131
การแข่งน้ำสมัยกรุงรัตนโกสินทร์	132
พัฒนาการของพระราชพิธีถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยาสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ยุคต้น	132
พัฒนาการของพระราชพิธีถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยาสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง	136
พัฒนาการของพระราชพิธีถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยาจนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ยุคปัจจุบัน	142
บทที่ 5 สรุปลผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	147
สรุปลผลการวิจัย	147
ข้อเสนอแนะ	153

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	155
ภาคผนวก	168
ภาคผนวก ก ลิลิตโองการแข่งน้ำ	169
ภาคผนวก ข ฉันทสุคติ	185
ภาคผนวก ค ประกาศสาบาน	195
ภาคผนวก ง คำสาบานถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยา	205
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	213